

Chemotherapie voorafgaand aan de borstoperatie

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Inleiding

U heeft samen met de chirurg of verpleegkundig specialist gekozen om de behandeling van borstkanker te beginnen met chemotherapie. Dit wordt ook wel neo-adjuvante chemotherapie genoemd. In deze folder leest u meer over deze behandeling.

Wat is neo-adjuvante chemotherapie?

Chemotherapie is een behandeling met medicijnen die kwaadaardige cellen doden en de celdeling remmen. Neo-adjuvante chemotherapie is chemotherapie die gegeven wordt vóór de operatie.

Voor deze behandeling verwijst de chirurg u door naar de oncoloog. Dit is een internist die is gespecialiseerd in de behandeling van kanker met medicijnen waaronder chemotherapie. De oncoloog en de oncologie verpleegkundige geven u uitgebreide voorlichting over chemotherapie. U krijgt ook een aparte informatiemap.

Wanneer vooraf chemotherapie?

Soms is bij de diagnose al duidelijk dat behandeling met chemotherapie nodig is. Bijvoorbeeld als:

- De tumor in uw borst groot is.
- De tumor in uw borst te uitgebreid is om gelijk al een operatie uit te voeren. Bijvoorbeeld als de tumor is ingegroeid in de borstwand.
- Er één of meerdere klieren in uw oksel zitten met kwaadaardige cellen.
- De tumor in uw borst bepaalde kenmerken heeft.

Als bij de diagnose de indicatie voor het krijgen van chemotherapie al duidelijk is, kan er dus voor gekozen worden om te starten met chemotherapie en daarna de operatie uit te voeren.

Het geven van neo-adjuvante chemotherapie kan om de volgende redenen gedaan worden:

- Om de kans met een goed resultaat borstsparend te opereren groter te maken. De chemotherapie kan ervoor zorgen dat de tumor zodanig krimpt dat een borstamputatie soms niet meer nodig is en dat er borstsparend geopereerd kan worden.
- Beoordelen of de chemotherapie aanslaat en zo nodig de behandeling aanpassen. Als de tumor slinkt kunnen we ervan uitgaan dat de chemotherapie aanslaat.
- Soms wordt voor chemotherapie vooraf gekozen, omdat er zo meer tijd is om rustig en goed andere onderzoeken te doen (zoals bijvoorbeeld erfelijkheidsonderzoek), informatie in te winnen en beslissingen te nemen.

Onderzoeken en afspraken

Voordat u start met de neo-adjuvante chemotherapie vinden er eerst nog wat onderzoeken en afspraken plaats. In het mammateam is besproken welke onderzoeken bij u nodig zijn. De chirurg of verpleegkundig specialist vertelt u welke dit zijn. U krijgt aparte folders mee met meer informatie over deze onderzoeken.

Onderzoeken

De volgende onderzoeken kunnen bij u nodig zijn:

- MRI van de borsten.
- PET-CT-scan.
- Marker plaatsing.

Afspraken

Voordat u start met de neo-adjuvante chemotherapie, kunnen de volgende afspraken plaatsvinden:

- *Oncoloog*
Tijdens het eerste gesprek met de oncoloog krijgt u informatie over de soort chemotherapie, het aantal behandelingen dat u gaat krijgen en de mogelijke bijwerkingen.
- *Oncologieverpleegkundige*
Voordat u start met de chemotherapie heeft u een gesprek met een oncologie verpleegkundige. U krijgt uitgebreide informatie over de chemotherapie en de mogelijke bijwerkingen.
- *Plastisch chirurg*
Voor de operatie krijgt u soms ook een afspraak bij de plastisch chirurg om de mogelijkheden van eventuele plastische chirurgie in combinatie met de operatie van de chirurg te bespreken. Deze afspraak kan ook tijdens de chemotherapie gepland worden.
- *Klinisch geneticus*
Bij jonge vrouwen met borstkanker of bij vrouwen met een verhoogd risico is het soms wenselijk om voor de operatie te weten of er sprake is van een gen-mutatie (erfelijke borstkanker). De uitslag van een genetisch onderzoek kan mede bepalen welke soort chemotherapie en operatie voor u het beste is. Als dit onderzoek naar erfelijke borstkanker nodig is, bespreekt de chirurg of verpleegkundig specialist dit met u en wordt u doorverwezen.

Kinderwens

Als u een kindwens heeft, dan adviseren wij u om dit vóór de start van de chemotherapie te bespreken met uw behandelaar. Bij patiënten in de vruchtbare leeftijd kan chemotherapie een nadelige invloed hebben op de vruchtbaarheid.

Vooraf is nooit met zekerheid te zeggen of iemand onvruchtbaar wordt. Er zijn verschillende ingrepen die de vruchtbaarheid kunnen sparen. Heeft u een (toekomstige) kinderwens, dan zal uw behandelaar u doorverwijzen naar een fertilitesspecialist. Dit is iemand die veel kennis heeft over voortplanting en vruchtbaarheid. Vaak kunt u hier binnen enkele dagen terecht. Meer informatie over het behoud van vruchtbaarheid kunt u vinden op www.nnf-info.nl/patienten

Behandeling met chemotherapie

Welk soort chemotherapie u krijgt, is van verschillende factoren afhankelijk. De oncoloog bespreekt met u welke chemotherapie u krijgt.

U krijgt de chemotherapie via een infuus. Een oncologieverpleegkundige geeft de chemotherapie. Dit gebeurt op de dagbehandeling Oncologie. Tijdens de chemotherapie heeft u regelmatig afspraken bij de oncoloog en de oncologieverpleegkundige.

Evaluatie van de behandeling

Om vast te stellen of de tumor reageert op chemotherapie wordt aan het einde van de behandeling met chemotherapie een MRI van uw borsten gemaakt. De uitslag van de MRI wordt besproken in het mammateam. De chirurg of verpleegkundig specialist vertelt u de uitslag van de MRI en het behandeladvies van het mammateam.

Operatie

Meestal wordt u binnen 5 weken na de laatste chemokuur ingepland voor de operatie. In de tussenliggende weken kunt u herstellen van de chemokuren.

U krijgt nog folders met aanvullende informatie over de voor u geplande operatie. Ook volgt er voorafgaande aan de operatie een voorlichtingsgesprek met de mammacareverpleegkundige en een afspraak met de anesthesioloog op de polikliniek Pre-operatieve screening.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
december 2023
onderdeel PID 0008